

Sovyet Rusya hakkında düşün-
len ümitler de, ne şunun, ne bu-
nun hesabıdır: yalnız ve yalnız
İsmail Hakkı'dan hiçbir şey çıkmaz. Bir
sevi müşbet olarak düşünmek,
yaşamak ve etmek lazım...

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

RÜZGARDAN
ÖLÜNÜR MÜ?

Ekişpresin sürati ve yaptığı rüzgâr, hat kenarında duran bir kadını düşürüp öldürmüştü! Rüzgârdan adam ölür mü? Ölmüş, işte.. Bir de, derler ki, bizde, nakil vasıtaları ağır gider. Ekişpres, kuş gibi uçmasa, adam öldürecek kadar rüzgâr yapar mı?.

İKİSİNİN

ORTASI

Şehir tiyatrosu, tertip edeceği şiir matinelere için bir anket açmış, ediblerin fikrini sormuş.. hangi şiirleri okuyalım, diyor..

Bu, hakikaten, nazik mesele: eski şiirleri artistler anlamaz; yeni şiirleri desek, halk anlamaz.. Ne yapmalı, bilmem.. Mesele, ikisinin ortasını bulmak..

BELEDİYE

LOKANTASI

Bir gazetede, şu serlevha gözüme ilişti: «Belediye lokantası hiç kimseyi doyurmuyor..»

Ayol, orası imaret mi?.. Tabii doyurmaz.. Belediye lokantası doyumluk değil, tadımlık yemek verir. Beğenenler, sonra, aynı yemeği evlerinde yaptırıp yerler..

NETİCE

NE OLACAK?

Tramvaylarda izdihamın önüne geçmek meselesi hakkında, idare, gazetecilere izahat verdi. Günde, 250 bin yolcu taşımıyor, ve bu insanlar ancak 156 araba ile nakledilebiliyor. Halbuki iki sene evvel 185 araba ile günde ancak 175 bin kişi taşınmıyordu.

Bu vaziyette izdiham olmasa tabii! Arabalar gittikçe çürüğe çıkmakta devam edince, netice nereye varacak, ben onu düşünüyorum.

AHMED RAUF

Bir Bire

100 kuruşla bir boru

Bir arkadaşımız anlattı: «Evde sobamı kuracağım. Bir kaç yeni boruya ihtiyaç hasil oldu. Bir dükkânda tanesine 150 kuruş istediler. Nihayet, güc belâ 100 kuruşa aldım. Bir tek boru 100 kuruş.. Bu ihtikâr değil mi?.

Bu bir.. İkinci, hani, nerede pazarlıksız satış kanunu? Bu boruların üstüne neden etiket konmuyor?..

BÜRHAN CEVAT

Yeni yollar

Şehrin bazı caddeleri asfalt yerine mozaik pareke yapılacak!

Mozayik parke ve parke taşı ile inşa edilen yolların sağlamlığını uzun müddet muhafaza ettiği görülmüş, parke taşı tedariki için belediye tarafından Marmara muntakasına bir memur gönderilmiştir. Bazı yollar tercihan mozaik parke olarak yapılacaktır. Belediye reisliği, asfalt yol inşaatının her tarafta tatbik edilmesinin doğru olmayacağı hakkındaki iddiaları da tetkik ettirmektedir. Şehir bazı asfalt yolları tercihan mozaik parke olarak yapılacaktır.

Altı ilmekte tamir ediliyor

İstanbul 21 inci, 62 inci, Kadıköy 35 inci, Bakırköy 1 inci, Be-yoğlu 46 ve 48 inci ilk mekteplerin maarif idaresince esaslı bir şekilde tamir olunmasına geçilmiştir.

Berberler cemiyetinden

şikâyet

Tatil günlerinde apartmanları ve evleri dolaşarak gizli berberlik edenlerle berberler cemiyetinin alâkadar olmadığı hakkında yapılan şikâyetler artmıştır. Bilhassa pazar günleri Beyoğlu semtinde bu kabil çalışan ve kadın saçları da kesip tuyalet yapan eşhasın ehliyetnameleri dahi olmadığı iddia edilmektedir.

Şehirde yarım kalan inşaat

Belediye, yarım kalan apartman ve ev inşaatının kış başlamadan önce bitirilmesini temine çalışmaktadır. Riyaset makamının fen heveti müdürlüğünden bu husustaki suale su cevap verilmiştir: «Duvarları beton binaların döşeme, tavan ve saçaklarının aşap olarak inşasında bir mahzur yoktur. Bu gibi inşaat sahipleri belediye'nin kontrolü altında işaretilen şekilde inşaat yapabilirler. Yalnız birçok aşap binaların arasına sıkıştırılan yeni inşaatın bu şekilde inşası caiz değildir. Bu usulden apartman inşaatında da istiafede edilemez..»

Oteller umumî bir kontrolden geçirilecek

Bazı otellerde müşterilerden muayyen tarifelerden fazla fiyat alındığı hakkında belediye'nin bazı şikâyetler yapılmıştır.

Bu meydana bazı 3 üncü sınıf otellerde tek yatafa 75 kuruş istendiği ve odaların da کافی derecede temiz olmadığı da iddia edildi -ğinden Sirkeci, Galata ve Beyoğ -lundaki otellerin umumî bir kontrolden geçirilmesi kararlaştırılmıştır.

Açık iş ve memuriyetler

Üç inşaat ustabaşısı aramaktadır. Talipier Ankara'da Kalabaköyü Toy -gar çiftliği civarında ceza evi müdürlüğüne müracaat etmelidirler.

Ankara'da Gazi terbiye Enstitüsü -nün 55 lira maaşlı Anbar memurluğu münaldır. Talipier ayın 25 ine kadar müracaat edebilirler.

140 lira ücretli Diyarbakır serbest hazine avukatı münaldır. 5 te -rinisaniye kadar Maliye Vekâleti hukuk işleri müdürlüğüne müracaat olunabilir.

100 lira aylık ücretli Zonguldak belediyesinin fen memurluğu münaldır. Talipier 25 teğrinievvel kadar müracaat edebilirler.

Şehrimiz belediye'nin hukuk işleri ve muhasebe müdürlüklerine memurlar aramaktadır. garcey (k

HALK Filezofu

Hayat pahalılığı

Bir sene kadar evvel, resmî a -ğuzlar, hayatın yüzünde on beş nis -betinde pahalılığını ifade et -mişti. Bugün, alâkadar ve müte -hassaslar inddiasına göre, bu nis -bet, yüzde yirmi beşe çıkmıştır. Yani, harpten evvelki normal za -manlarda, yüz kuruş kıymetindeki bir maddeyi bugün, 125 kuruşa alabilirsiniz. Şüphesiz, bu vasa -fî tenasülün neticesidir. Daha az veya daha yüksek bir nisbet i -çinde fiat tebeddülüne uğrıyan maddeler vardır.

Gecen gün bir arkadaşım şunu anlattı:

«Soğuklar başlayınca, altı kauçuktan sağlam, su geçmez bir ayakkabı almak istedim. Mümkün olduğu kadar ucuzunu aradım. 22 liradan aşağısını bulamadım. Ta -bii, tahmin edersin ki, almadan, kunduracı dükkânından çıktım. Arkadaşım şunu da ilâve etti: — 30 sene evvel, 22 altın lira -ya, Edirnekapi taraflarında, insan iki odalı bir evi pekâlâ satın ala -bilir, dünyada başını sokacak bir yuva sahibi olurdu..»

Altınla kâğıt farkını hesap ediniz. Elde edeceğiniz yekûnla bu -gün aynı işi göremezsiniz. Yüzde yirmi bes de hayat pahalılığı farkını ilâve ediniz. Yine hayır..

Hayat pahalılığı mevzuu, har -bin getirdiği bir yeni mesele de -ğildir. Daha senelerce evvel, hükümet, hayat pahalılığı takdiri etmiş ve etüdler yaptırmakta bu -lunmıştı.

Anlaşıyor ki, ihtiyaçlarımızı ve aile bütçelerini yeniden tanzim etmeğe mecburuz.

RESAT FEYZİ

Bu nasıl iş?

Nihat Sildaroğlu isminde bir çocuk yabancî bir devlet hesabına propaganda yapmak suçile yaka -lanıp hapse mahkûm olunmıştı.

Suçlunun tevhihinde de rahat durmavarak mahkûmlar arasında propaganda yaptığı müddeium -milîye bildirilmiş ve bu yeni cür -rümle 2 inci ağır ceza evi verilmiş -tir. Nihat bu defa beraat etmiştir.

KÜÇÜK HABERLER

★Türk Rumeli ticaret anlaşması bu günlerde tasdik için Büyük Millet Meclisine verilmiştir.

★Piyasada satılan yün ipeklerin beher çilede 30 gram ekşi kıydığı hak -kudandığı şikâyetleri üzerine her çileye «buçile 80 gramdır» etiketleri konul -ması kararlaştırılmıştır.

★Ziraat Vekâletinden verilen mal -lûmata göre tekniil yurtta yeni yıl zer'iyatına başlanılmıştır.

★Mevsimin ilk karı dün gece Kay -seride Erciyes dağına ve etegindeki köylere yağmıştır.

★Ziraat bankası şubeleri küçük çiftçilere 25 liradan 50 liraya kadar kredi açmışlardır.

★Müddeiummilik şehrimizde ço -cuk düşüren doktor ve ebeler bulu -nup bulunmadığını emniyet müdür -lüğünden sormuştur. Buna sebep bir gazetede gizli kurtajların arttığına iddia olunmasıdır.

★Amerikadan getirilen muhtelif ziraat makinelerinin son partileri de vilâyetlere yollanmıştır.

★Her esnaf cemiyeti umumî kâti -binin bir mesai raporu hazırlayarak ticaret müdürlüğüne verilmesi esnaf cemiyetlerine bildirilmiştir.

★Şehrimizde ve civar yerlerde ge -lecek yıl ile devrolunacak garaj odun ve kömür stokları mevcut olduğu halde fiatlarda ihtikâr yapıldığı hak -kında şikâyetler artmıştır. Odunun ce -kisinin 20 kuruş ucuzlatılacağı an -laşılmaktadır.

★Amerikalıların şehrimizden ve memleketimizden zeytinyağ talepleri çoğalmıştır.

ha dönmek için seneler lâzım. Dün yine sokak aralarında cansız bir hayal gibi dolaşıyordum. Beş on kuruş çıkarılmışım.

Daha bir kapının zillini çaldım. Küçük, dokuz on yaşında bir çocuk çıktı. Güzel, çok güzel sevimli ve şirin bir çocuk. Birden bire hoşuma gitti. Birdenbire çok -tan unuttuğum çocuk sevgisini bende âdeta canlandırdı. Sesi de -rumusak, cana geçen bir sestir: — Ne istiyorsun baba?

Dedi. — Dilenci oğlum.. Dedim ve.. avucumu uzattım: — Babaya bes on para.. Çocuk baktı baktı, içeriye koş -tu.

Bekliyordum. Tekrar koşarak geldi. — Al baba.. Diye bir on kuruşluk koydu. — Çok yaşa sen oğlum! Dedim! Tekrar tekrar ona bak -tım, vürümeye hazırlandım. Ar -kadan bir ses geliyordu: — Kim o Ümit?

Köprü başları

Meyit yokuşunun açıl -masına başlandı. Emin ö -nü kısmı kalıyor

Atatürk köprüsünün Meyit -yokuşu başına raslıyan kısmının açılması kararlaştırılmıştır. Bu maksatla havuzlar önündeki dük -kânların yıkılmasına başlanmıştır.

Bilâhâre burada bir meydan vücutte getirilecektir.

Diğer taraftan Eminönünden E -yübe kadar uzanacak olan yeni caddenin açılması için ilk kısmın -dâki istinlak faaliyeti bitmiştir. Bu kısmı Balıkhane ile Yemiş iske -lesi civarına kadar olan saha teşkil etmektedir.

«Ancak kış mevsimi gelmiş oldu -ğundan belediye reisliği burada yıkım faaliyetine ilkbaharda baş -lamağ ve işi o vakte kadar tehir etmeğî kararlaştırılmıştır.

Süt işi bu hafta görülecek!

Belediye reisliği süt fiatlarının artması işini fiat murakabe ko -misyonuna havale etmiştir.

Komisyon bu hafta içinde inek -çileri dinleyip süt fiatlarına zam talebi hakkında bir karar vere -cektir.

Bayram açık gözlülüğü mü?

Bayram münasebetile bazı gi -yim eşyası fiatları yüzde 40 nis -betinde yükseltilmiştir. Bu me -yanda pardesülerin geçen yıldan 5 -6 lira fazlaya satıldığı, çocuk elbiseleri ile kadın çoraplarına da zam yapıldığı görülmüştür. Dükkân sahipleri bu yükseliği kısmen malzemenin pahalılaşma -sına ve kısmen de Anadolu ve Trakya'dan toptancı elbisecilerin mal çekmesine atfetmektedirler.

POLİS MAHKEMELERİ

On beşer yaş -rında yedişer sabıkalı iki hırsız!

Evvelki gün Sultanahmet birin -ci sulh ceza mahkemesinde iki kü -çük hırsızın muhakemesi yapı -lmıştır. Ahmet ve Şükrü adların -da bulunan bu hırsızlar henüz 15 er yaşlarında olmalarına rağmen şimdiye kadar yedişer sabıka ka -zanmışlar ve muhtelif semtlerde hırsızlıklar yapmışlardır.

İki küçük sabıkahın son vak -alarını da Beyoğlunda açık bul -dukları bir apartman n kapısın -dan içeri girip merdiven ve hol -lerdeki ampulleri çalmak teşkil e -diyordu.

SOKAKTA BULUNAN AMPULLER

Suçlulardan Ahmet hâkimin ö -nünde vasından umulmayacak bir ciddiyet ve itina ile duruyor ve okunan tahkikat evrakını dik -katle dinliyordu. Nihayet okuma bitip hâkim: — Bak Ahmet, ne diyeceksin? Sen arkadaşınla am -pulleri çalmışsın!.. diye sorunca dik bir sesle cevap verdi:

«Hayır, baki hâkim.. Vallahi yalan.. Biz o ampulleri apartman -dan sökmedik. Sokakta bulduk. Bozulduğundan atmışlardı..»

Fakat evrakta ampullerin yeni ve 45 er kuruş kıymetinde oldu -ğu, çarlatan kapıcı Sadettin'in gördüğü azılıyordu. Hâkim bu ciheti küçük yaramazlara hatı -rattı ve onları tevkif etti.

Kiminle konuşuyorsun? Ve.. ses yaklaşıyordu.

— Ümit..

Bu küçüğün ismi demektir. Ce -vap verdi:

— İhtiyar baba a'abey..

Ve.. Ümit cümlesini bitirirken sesin sahibi de kapıya gelmişti. Ben de kapıdan ayrılmak için ilk adımları atıyordum.

— O Ruhi baba sen misin?

Dedi. Kafamı çevirdim. Ona dik -katle baktım. Dalmışım. Onu ta -niyacaktım. Bu genç yüz, bu spor övmekli ve golf pantolonlu deli -kanlı gözlerimdeydi. Fakat kim -di, ne'.. nereden tanıyordum? Kafamı zorluyor, hatıralarımı can -landırmaya çalışıyordum. Galiba dalgınlığım, onu birden tanımadı -ğımı, seçemediğimi o da anladı ki kendisi sordu ve kendisi söyledi:

— Beni tanımadın mı baba?

Hani bisikletten düşen çocuk!.. Derdemez kafamın içinde bir sarsıntı oldu. Bir iki defa daha dü -şündüm.

— Hinhhh.. Anladım!

(Devamı var)

DÖNMIYENFILO

Büyük Tarihi Tefrika

No. 19

Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Evvelâ vak'anın cereyanını hulâsa

Amiral Suşon Barbaros süvari -sile Peykişevket kumandanının raporlarına göz gezdirdi. Cevat kaptanın raporunda hâdiseye dair verilen tafsilât çok mühimdi.

Evvelâ vak'anın cereyanı şöyle hulâsa edilmiştir:

Çanakkale'den İstanbul postası -nâ hâmilin dönen Peykişevket, tahtelbahir tehlikesine karşı her ân müteyakkız bulunarak yola çıkmış, sayısız artırılan rasat var -lesini civarına kadar olan saha teşkil etmektedir.

«Sancak istikametimizde tah -telbahir var!..»

Bu ihbarı duyar duymaz kerte inhirafını serdümen emreden süvari Cevat kaptan daha kama -rasının eşine çıkarken müthiş bir infilâk sesile karışmış, et -rafı saran sarı ve pis koku bu dumanın içinde haykırımlar baş -lamıştır:

— Vasaat kısmımızdan, kazan ü -zerinden bir torpido isabeti oldu. Süvari, soğukkanlılığını muh -fazaya muvaffak olmuş, hemen kumanda mevkiine koşmuş, biz -zat yakaladığı dümen tekerliğini sür'atle iskeleye alabanda ederek hedefi küçültmeğe, ikinci bir tor -pido isabetine mâni olmağa çalış -mış, diğer taraftan da emri bas -tırmıştır:

«Topcular top başma.. Tahtel -bahire ateş..»

İkinci torpidosunu da kovana yerleştiren süvari tahtelbahiri, bu ân vaziyete rağmen hiç saş -kınlık göstermeden toplanmış ateş -liyi Türk bahriyelilerinin müe -ssir endahatı karşısında, ikinci torpidosunu da suya salıverdikten sonra geminin peşini bırakmış, kaçmak, kendisini mermilerden kurtarmak çaresine başvurmuş -tu (1).

Peykişevketin yarısı çok va -himdi.. Gemine kaza üzerinden açılan bu delikten dolan sularla iskeleye tarafına meyletmış, torpido infilâkının şiddeti Peykişevketin güvertesini kanburlaştırmış, mu -vazenesini süvarinin fevkalâde gayretile muhafaza eden gemi, bir taraftan da kış topunun tahtel -bahire devamlı ateşini temin e -derek Bigados sahiline doğru iler -lemiş, bastankara etmiştir.

İste, Peykişevket karaya otur -

(1) Kapiten Nazmetin «Marma -rada denizaltı cevallânları» adlı ha -tratının üçüncü faslında Peyki -şevkete yapılan hücum safahatı mevcuttur. R. Y.

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Nazariyattan hakikate..

Daha evvel nazariyat sahasında görülen birçok tehlikeler kat kat hakikat olarak kendilerini gös -terdi. Vekayin inanılmıyacak bir sür'atle görüldü.

İngiltere asker çıkarabilmek askeri müteahhasslarla daima şü -pheli bir keyfiyet olarak sayılmış -tır. Tarihte birkaç mühim teşeb -bus akim kalmıştır. İngilizler her zamanın kuvvet ve vesaitine gö -re kendi adalarını haricin istilâ -sına karşı müdafaa edegelmışler -dir. Bu seferki harpte ise Alman -lar ümitlerinin fevkinde olarak ilk hatlarda seri muvaffakiyet -ler elde ettikleri için İngiltereye taarruz ve orayı istilâ etmek ta -savvurlarını da imkân dahiline gi -recek saymışlardır. Avrupalı as -keri müteahhasslara göre daha harp başlamadan evvel Holanda -nın istilâya uğrıyarak Almanların oradan, Rotterdam limanından cep kruvazörleri ile, denizaltı gemile -ri ve daha kimbilir Alman hü -ner ve marifetinin vücutte getire -ceği irili ufaklı vesait sayesinde asker sevkederken İngiltereye çı -karmak teşebbüsünden geri kal -mıyacağını hesap ediyordular.

Hedef yeni değildi. Almanlar -ın tasavvurları da daha harpten evvel meçhul değildi. Meselâ Fran -sın pek tanınmış askeri bir mu -harriri olan General Armengo bu -nu gayet etraflı bir surette tarif ederken daha 937 de şöyle demişti:

«Alman hava ordusu için İngil -tereye varılmak istenen bir gaye, bir hedef teşkil etmektedir.

Bu mütealeya bakınca Holan -danın bir kere Almanlar eline ge -çmesi üzerine buradan İngiltereye karşı gerek denizden ve gerek ha -vadan, fakat bilhassa havadan e -dilecek taarruzların şiddeti daha harpten evvel kolayca tahmin e -

duğu sırada tahtelbahirin savur -duğu ikinci torpido hedefini bula -mıyarak sahile gelmiş, kuma çı -kmış, patlamadan kalmıştı.

Peykişevket karaya oturduktan biraz sonra, süvari gemiyi mu -yene ederken bir infilâk daha ol -du. Bunun mahiyeti araştırıldı.

Gemi, torpido yarısını aldığı za -man güvertesindeki iki torpido kovanından iskeleye kovani yerin -den çıkmış, denize gitmişti. Sancak kovanına gelince; bu da zedelen -mekle beraber karaya kopma -mış, fakat karaya oturduktan son -ra ihtizazlarla dolu bulunan ko -vandaki torpido denize kaymış, biraz ilerideki kayaya giden mer -mi orada infilâk etmişti.

Karaya çıkan süvari torpido -sunu muayeneden sonra raporuna ilâve ettiği bir cümle ile Cevat kaptan bunun İngiliz mermisi ol -duğuna haber veriyor, kendisinin tarzi hareketi hakkında donanma kumandanlığından emir bekli -yordu.

Suşon, Yarhisar ve Taşoz muh -riplerini Peykişevkete yardım et -mek üzere gönderirken Cevat kaptana da gemisini yûzdürüp İs -tanbula getirmesini emretti.

Peykişevket bir gün uğraşmak ve tonoz atmakla kurtarıldı. Son -ra Yarhisarın arkasına bağlandı.. İstanbula getirildi. Tamir için Haliçe, havuza alındı.

Cevat kaptanın fevkalâde bir soğukkanlılıkla gemisini kurtar -ması yalnız kaptanlığın bir eseri olmakla kalmadı, Bahriye Nezareti tarafından bir de takdirname ile taltif edildi.

Bu raporların ardından amirale sunular nezaret tezkeresinde, Marmaradaki tahtelbahir faali -yetinin şiddetini arttırdığından, bunlara karşı donanma kuman -danlığı tarafından sür'atle tedbir alınarak nezarete bildirilmesi lü -zumunu ehemmiyetle rica olunu -yordu.

Suşon, tedbir almak noktasından ihmal göstermedi. Yalnız, aldığı tedbirlerin yerinde ve mâni te -birler olup olmadığını da, sonra -dan inkişaf eden hâdiseler çerçe -vesinde tetkik edecekti.

Amiralin tahtelbahirlere karşı ilk tedbirleri, Marmaraya Sultân -hisar, Yarhisar, Samsun, Demir -hisar muhriplerini göndererek Mar -marayı taramak, Marmara adası -nı iş itihaz etmek suretile bu a -meliyata devam etmek vazifesi verildi.

(Devamı var)

dişbiliyordu. Fakat o zaman bu mütealemleri yürüten ve her şeyi daha bedbin ihtimallerle gören bir kısım askeri müteahhassların yaz -ıları, tahminleri vekayin sür -atli ve şaşırtıcı cereyanı ile ar -kada kalmış olma mı?.. Çünkü Almanlar değil yalnız Holandalı, Norveçli de ellerine geçirmiş ol -dular. Bu kadarla da kalmadı, Norveç, Danimarka, Holanda ve Belçika ve Fransa sahilleri İngil -tereye karşı hep Almanların elin -dedir. Harpten evvel en bedbin ihtimalleri göze alan askeri mu -harrirler bu kadarını görüp yaz -mamışlardır. Fakat bunlar hep ilkbaharda nisanda başlayarak yaz aylarına kadar üç ay zarfında ol -muştur.

Demek ki Avrupa kıtasında Al -man muvaffakiyeti İngilterenin aleyhine olarak tahakkuk etti. İn -giltereye karşı sahiller elinde ol -an Almanyanın aynı zamanda pek üstün bir hava kuvveti vardı. On -dan sonra ne olacaktı?

Eğer bedbin tahminler de harfi harfine çıkacak olsaydı İngiltere elindeki hava kuvveti ile kendini tam bir surette müdafaa edemi -yecekti. Fakat vekayı başka bir yol takip etmeğe başladı: İngiliz mukavemeti günden güne kendi ni gösterdi ve arttı. Mü -kavemetin bu şekli daha evvel tahmin edememiş olanların yürüt -tükleri hesapda Holanda dayan -cak, Belçika kendini müdafaa e -decek, Fransa uğraşacak, İngilte -re de öyle mukavemet edecek -ti. Halbuki İngiltere pek cabuk yalnız kalmıştı. Böyle kalmak ise yalnız kendinin maddi ve manevi kuvvetini işleterek mukavemet i -cin İngiltereyi yandırmış oldu. Artık yıkılda iken gafil avlanma -nın yerine uyanık bulunarak de -nizlerde olduğu gibi havalarda da hâkim olmayı temin etmek için çalışmak devri işte bu suretle gel -di. Yoksa General Armengonun dediği yanlış değildi: Alman ha -va ordusu için asıl hedef ve gaye İngiltere idi.

DIŞ POLİTİKA

Vatikan ve yeni

ALI KEMAL SUNAN

Papa on ikinci Pî geçen genç katolik kızlar teşkilatı bir heyeti kabul ederek Avru -pa'nın bugünkü halinden, har -p sonra harabelerden yeni bir vücutte geleceğinden, hristiyan -lıktan bahsetmiştir. Geçen tenberi yirmi sene zarfında tolik kilisesi muhtelif isimler -tinde baş teşkilât vücutte -miştir. Genç kızlar teşkilâtı da -lardan biri olsa gerek.

Şimdiki Fransa'da da yeni -lik teşkilât vücutte getirilmiş -se kilisenin nüfuz ve tesiri da olarak. Fakat bahis o -Mütakbel âlem harbin bira -harabelerden nasıl doğca.

Papalık makamınca har -madar, evvel ve çıktuktan her vesile ile «adilâne bir -dan bahsedilegelmiştir. «Adil -bir sulh nasıl olmalı?.. Vatikan -halde bu hususta kendisini bir nokta nazarı olduğunu mak istemekten geri kalmı -yor. Birleşik Amerikada 40 mily -toldi, yulunduguna göre bu 120 milyon üçte biri de Katolik kilisesinin bu nüfus -pa on ikinci Pî ile Reis Rupa -sulh yolunda görüşmüş -

aliyetlerini kolaylaştırmış -Avrupada harbin önüne geç -kilmedi meselesi de aydın -kat haro artık önüne geçile -felâket olarak bir kere çık -sonra müstakbel sulhun naz -dince düşünmeyi Vatikan -cağın en büyük iş biliyor.

Lâkin müstakbel sulha çok zaman geçecek görünü -müddet zarfında ise bir -tipler, şekiller altında Avru -pada başka yerlerde faali -termek, gelecek dünyayı ha -mya çalışmak katolik kilise -«âlemsümül» vazifesinin -rından sayılmaktadır. Dü -verilecek yeni nizamdan sedildigi şu günlerde katolik -sesinin nokta nazarı ne ol -suale de Avrupa harbinin meselelerinden biri olmuştur.

Katolik âleminin müfrit ses -lige karşı bir mukavemet -halinde birleşirken şu son -senedenberi Vatikanın be -lel siyaset sahasındaki faali -başlıca hedef teşkil etmiştir.

tolik memleketlerin ihtim -yesinde nasıl bir usul tes -mek lâzım geleceği Vatikan -gün düşünülen bir keyfiyet -dir. Uzun bir devir yaşamış -meşhur Papa on üçüncü Leon dokuzuncu asrın sonunda -nın mesleği olarak sermaye -ret ve kârı kabul etmiş, kendi hukuk ve menafii ni mak için zümreler teşkil et -muvaffik görmüş, fakat ihtis -ictimai her teşkilâtın ancak -mun menafii dairesinden çı -kılmıyacağını ilân etmiştir.

Vatikan için şu veya bu ve kat' mahiyette bir iktis -ictimai usulü tervik etmek -tine gidilmemiş, fakat umum -hiyetle olarak bir esas kon -O da gmmni menafii kayı -tik bunu tefsir etmek ciheti -vakit Vatikanın kılı kırka -casına malûm olan incele -bir keyfiyettir. Dünyanın bel nizamı ne olacağı

Vatikanın gördüğü çare an -tolik esaslarıdır, katolik -sının büyük bir nüfuz kaz -ve sözünü geçirtmesidir. âlemi dünyanın istikbal i -tediği gibi düşünebilir. harpten sonra Avrupa'da -küçük hükümetlerin vücut -rildi. Eski imparatorluklar -kazi

SON HAVADİSLER

Amerikalıların gönderdiği tayyare artıyor

Tayyareler artık yüzler yüzler teslim ediliyor

Londra 21 (A.A.) — İngilterenin Amerika sefiri Lord Lothian, Londra muvasalatında su beyanatı bulunmuştur: "Amerika sür'atle silâhlı makatadır. Artık Amerikan tayyareleri İngiltereye yüzler yüzler teslim edilmektedir. Gelecek sene bu kadar devamlı surette artacaktır. Amerikan efkârı umumiyesi İngiltereye yardım etmek zarure - tini hissetmektedir. Londranın bombardıman edilmesine karşı Amerika'da büyük bir hassasiyet doğmuştur."

Londra'da üç hafta kadar kala - caki zannolunan Lord Lothian be - yanatına su suretle devam etmiş - tir:

"Amerika veya İngiliz hükümet - leri hesabına hiçbir vazife derhde etmiş değilm. Bir senelik gaybu - betten sonra hükümetimle umumi meseleler hakkında görüşmeğe gelseim."

Harp bahsinde Amerika efkârı umumiyesinin düşündüklerini bil - diren Lord Lothian demistir ki:

"Şimdi Amerikada bu harbin sebepleri ve İngilterenin rolü an - laşılmaktadır. Son üç ay zarfında bu anlayış daha fazla inkişaf et - mistir. İngiltereye cephaneye, tayya - re ve saire vererek her vasıta ile yardım etmek için umumi bir istek vardır. Askeri makamlar fabrika - ların günde 24 saat çalışmasını istemektedir. Böyle yapıldığını da zannediyorum."

Gıda maddelerinin yüz - de yirmisi görülüyor

kaldığı mevzuu bahsedilmisti. Kurum Dahiliye Vekâletine sa - vanı dikkat bir müracaatta bulun - muştur:

"Memleketimizde belediye kim - vahaneleri sayısının 4 taneden iba - ret bulunması tenkit edilmiş ve gıdalar tahvil edilmediğinden «if - zasıha», «taşış», hatta «belediye kanunları»nın tamamen tatbikine hic bir yerde imkân olmadığı bil - dirilmiştir."

Kimyagerler kurumu; halkın hileli gıda maddeleri vermekten ve dolayisile hastalıklardan kurtarılma - sını her belediyede bir kimyahane tesis edilmesini Vekâletten talep etmiştir."

İstanbul belediye kimyahane - sinin darlığı yüzünden şehirde sat - ılan gıda maddelerinin ancak yüz - de yirmisinin tahvil edilebildiği de kavdedilerek belediye varidatından bir kısmının şehrimizde yeni, bü - yük bir kimyahane kurulmasına varılması umumi sıhat namına istenmiştir."

Sayım esnasında ki - racı ev sahibi kavgası

(1 inci sahifeden devam)

Cemile sayımdan sonra evi tahl - ve etmelerini söylemiştir. İnan bun razı olmamıyarak mülket istemiş, fakat Cemile ısrar edince is kavgaya dökmüştür. Eyaşibinin iddasına göre bu kavg - ası esnasında İhsanla karısı kendi - sini dövmüşler ve elini ısırpı yara - lamışlardır...

Vaka huz alınca eve bir polis gönderilmiş ve memur kavgacıları kestik edip sayım sonuna kadar kapıda beklemiştir. Davacı ve maznunlar toplan sonra cürmü meşhut mahkemesine verilmişler - dir."

İkinci zabıta vak'ası da Ortaköy - de olmuş bir evin bacası tutu - muştur. Ateş hemen söndürülmüş - tir."

Yukarıda adı soy adı yazılı mükellefler yeni adreslerini bildirmemiş ve yapılandırma da da bulunamamış olduk - larından hıızlarında gösterilen yıllara ait kazanç vergileri ihbarmemelerinin kendilerine tebliği mümkün olamamıştır. 3692 sayılı kanunun 11 inci maddesi mucabince tebliği yerine geçmek üzere keyfiyet ilân olunur. «10125»

BEYKOZ MALMÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Sıra No.	Mükellefin adı ve soy adı	Mahalle sokak No.	Matrah Vergi miktarı	Nev'i	İşi	Senesi
1	Şaban Kurtulu	Beykoz Fevzipaşa 80/1	144 00 10 18	Kazanc	Aşçı köfteci	940
2	M. Sabri Yavuz	Beykoz Fevzipaşa 62/1	96 00 16 26	Kazanc		940
3	Nusret Özkan	A. Hisar Çavuşbaşı Billa 48 00 7 59	48 00 7 59	Kazanc		940

Yukarıda adı soy adı yazılı mükellefler yeni adreslerini bildirmemiş ve yapılandırma da da bulunamamış olduk - larından hıızlarında gösterilen yıllara ait kazanç vergileri ihbarmemelerinin kendilerine tebliği mümkün olamamıştır. 3692 sayılı kanunun 11 inci maddesi mucabince tebliği yerine geçmek üzere keyfiyet ilân olunur. «10125»

Siyonistler Lon - drada bir toplantı yaptı

Filistin Yahudileri bir ordu kuracak

Londra 21 (A.A.) — Bugün Lon - drada toplanan İngiltere ve İrland - da siyonistleri senelik içtimalarını yapmışlardır. Kongre, İngiliz harp gavretine tam müzaheret etmeği taahhüt etmiş ve İngiliz hüküme - inden Filistin Yahudilerinin İn - giliz bayrağı altında bir ordu tes - kil etmesini ve İngiliz harp gay - retleri lehine Filistin membaları - nın seferber edilmesini istemiştir. Musolini

SORGU

CEVAP

Norveç hükümet mer - kezine neden Oslo deniyor?

S— Norveç payitahtına ne za - mandanberi Oslo denilir? C— Bu şehir, 1047 de «Norveç kralı Harold Hardrad tarafından bina edilmiş, Norveçin payitahtı olmuş, Oslo ismi verilmiştir."

1047 den 1624 e kadar bu ismi muhafaza etmiştir. 1624 den 1924 e kadar Kristiania ismini almış - tir. (Danimarka - Norveç ittiha - dı 1380 den 1814 e kadar devam et - miştir). 1924 de yeniden Oslo de - nilmiştir."

1814 den 1905 e kadar Norveç, İsveç bağılı idi. 7 Haziran 1905 de İsveç, eski milli hanedanını kral ilân etti. (Yedinci Hakon) Nor - veçten ayrıldı."

S— Avustralya kaç kısma ay - rılmıştır? C— Bu büyük federasyon, ara - zi itibarile yedi kısma ayrılmıştır: Cenubi Avustralya, garbi Avust - ralva, yeni cenubi - Gal, Köensland Tasmanla, Viktorya, cenup hava - lisi."

Avustralya federasyonunun mer - kezi Kanberradır. Diğer mühim şehirleri de şunlardır: Sydney, A - delaid, Brizban, Perth, Belburn ve Hobar. Avustralya, dünyanın en çok koyun yetiştiren memleke - tidir."

S— Umumi hargte büyük bir deniz muharebesine sahne olan Falkland adası nerededir? C— Falkland ve yahut Maluen adaları Atlantik denizinde, Pata - gonyanın şarkındadır. (Arjanti - nin cenubuna tesadüf eder) ve iki büyük ve birçok küçük adac klan - dan mürekkeptir. Arazisiz çok mün - bittir. Mesahai sathiyesi 15,000 ki - lometre murabbı, ahalisi de 3500 dür."

S— Dünyanın en küçük hükü - meti hangisidir? C— Latran ülâfından doğan Site dö Vatikan'ıdır. Bu ülâf, 11 şubat 1929 da Papa ile Musolini arasında imza edilmiştir."

Papa hükümetinin arazisi 44 hektar, nüfusu da 800 dür. Kendine mahsus bir bayrağı var - dir ve para darbeleri. Bu para İta - lyanın her yerinde, tipka lîret gibi tedavül eder."

S— İspanya için, maden bakı - mından, dünyanın en zengin mem - leketidir, diyolar. Doğru mu? C— Evet... İspanyada her cins maden vardır. Bilhassa simli kur - sun, kükürd ve bakır madenleri çok zengindir. Deri,vün ve mevva istihsalâtı da çoktur. Memleketin nüfusu 23 milyondur."

S— Dünyanın en çok nüfusu olan memleketi hangisidir? C— Çin... 500 milyon nüfusu vardır, vanı dünya nüfusunun dörttebiri kadardır."

Çinin mesahai sathiyesi 11 mi - lyon kilometre murabbıdır. Fakat bu hesap, eski hesaptır, Çinin bu - günkü durumu hakkında bir sey söylemeğe imkân yoktur."

ETEM İZZET BENİCE

Japonlar Çine yapılan yardımı durdırıramıyor

Birmanya yolunu 36 tayyare bombardıman etti

Cungking: 21 (A.A.) — Çin yük - sek memurları Japon hava bom - bardımanlarının Birmanya yolun - da yapılacağı nakliyatı kesmeğe muktedir olmadığını emniyetle ifa - de etmekteidrlr."

Japon hücumları hakkında he - nüz tafsilât alınmamışsa da ciddi hasar olmayacağı tahmin e - dilmektedir. Japon pilotları Bir - manya yolu acılduktan 12 saat son - ra ilk hücumlarını yapmışlardır. Kunning'den alınan bir telgrafa nazaran 36 tayyare Birmanya yo - lunun muhtelif noktalarını bom - bardıman etmiştir."

«Sankaysek, yolu ne bahasma olursa olsun açık bulundurmak için fevkalâde tertibat almıştır."

Balkanlarda kışlık faaliyetin ilk emareleri görülmeye başladı!

(Basmakaleden devam)

re teslim ederse bunun her türlü âkubet ve nedametini şimdiden te - kabül etmiş olacaktır."

Biz, bugün sadece bir noktayı tashih ve tasrih etmek isteriz ki o da «erek Bulgar siyasi mehaf - lisi, gerek matbuatına ait olsun: «Türkiye ve Yunanistanın bir dünyanın yıkılıp yeni bir hayatın ve nizamın doğuşunun farkına varmamış olmaları» hakkındaki zan ve fikirdir. Bulgarlar en bü - yük hatayı bu zanları ile işlemekte ve yine mühyere bu hatalı görü - şleri ile vakalarını, istikbal ve em - niyetlerini, istiklâl ve hayatlarını kaptrırmaktadırlar. Eğer büyük harpten sonra dünyaya, bütün milletlere örnek yeni bir nizam gel - misse, bu nizam Türk milletinin sahsında Atatürk tarafından ge - tirilmiştir. Bu nizam yeryüzünde - ki bütün milletleri hak, hürriyet, istiklâl, müsavat ve müteakabil sayrı nizamı ve hudutları içinde yaşatmak ideolojisidir. Ve.. bu - gün de aynı ideoloji içinde, kendi hudutlarını emniyetli bекler ve henüz sulh içinde bulunan bölgelere harbin intikaliini önlemek gayretini bütün imkânları ile mu - hafaza evler bir haldeidr. Filha - kika kendi ideolojimiz ve tuttuğu - muz yol dışında yeni ve üstün bir hayat ve nizamın doğduğunun far - kında değiliz. Bunun farkında ol - mayışımızın sebebi de «yıkılan dünya» yı hakikaten «yıkılmak» manasında kelimeyi karşılama - mızdan ve manalandırmamızdan - dır. Mihverin adım attığı her dün - ya bölgesi bütün gerçekliğile yi - kilıyor, ocaklar söndürüyor, ma - mureler harap ediyor ve bütün medeniyet eserleri ortadan kal - dırılıyor!.. «Yıkılan dünya» içinde Bulgaristanın da bugünkü gidış - takdirinde bundan âzade kalma - yacağına kaniliz. Bu kanaat ve gö - rüşür ki, bizi bulduğumuz nokta - ve safta daha çok mühyiyor ve her gün daha kudretli bir inan ve azimle milli sıvasetimize bağliyor."

Karşımızda yeni bir dünya ni - zamı değil, yeni bir dünya âfeti var ve biz bunun farkındayız!."

Ancak, Bulgaristandaki nazi ve fasist propagandalarla, hâkim is - tidatlara rağmen saf, milliyetper - ver, istiklâline âşk Bulgarların bütün bu nazist faaliyetleri aanda fir reaksiyonla karşılamak sure - tile müvazenevi temin etmeleri ü - midini hâlâ muhafaza etmek isti - yoruz."

ETEM İZZET BENİCE

SON 24 SAAT

içindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Ana - dolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır.)

Telhis eden: MUAMMER ALATUR

Almanya ile Yugoslavya eko - nomik bir protokol imzaladı. 20 eyföldenberi iki devlet arasında Belgratta cereyan eden müzakere - ler bitmiştir. Bu yeni protokol e - konomik ve mali mahiyette bazı mesceleri halletmiştir. Yugos - lav ihracat ve ithalat kontenjanları yeniden tesbit edilmekte, hâlen mer'î terich hakkı sistemi lâğve - dilmiş bulunmaktadır."

Yugoslav Hariciye Nazırı Mar - kovici yeni beyanatta bulunarak demistir ki:

«Bugün Almanya, Yugoslav - ya ihracatının yüzde altmışını al - maktadır. Almanya Yugoslavya i - cin mühim bir iş ortağı olmuştur. Yeni kontenjanların tesbiti, iki memleket arasında açık ve dostane bir işbirliği havasını ve karşı - lıklı mecburiyet ve imkânların ta - nınması göstermektedir. Bundan başka siyasi işbirliği var - dir ki, bu, alman neticeleri ile bi - zim memleketimiz için harp ye - rine sulh demek olduğunu göster - miştir. Bu işbirliği siyasetine devam edilmesine ve kuvvetlendi - rilmesine hiçbir şey mâni teşkil etmemektedir."

Roma radyosundan Nevyorkta alınan bir habere göre, Musolini, Yugoslavya yakınında, şark hudu - duna teftiş etmek üzere Fiumeye hareket etmiştir."

SOVYETLERİN VAZİYETİ

Sovyetlerin, Almanya, İtalya ve japonya ile beraber iştirak edece - ği bir dört devlet konferansının toplanacağını ilân eden haberle - rin Moskovada resmen tektip e - dilmesi, Londrada âlaka ile kar - şılanmıştır. Bu son tektipler, Sov - yetlerin ihtiyatlırkhktan yavaş ya - vaş çıkmağa başladığını göster - mektedir."

Londranın kanaatine göre, Sov - yetlerin bu tavzihi, Sovyetler Bir - liğinin hâdiselerinin aldığı şekilden memnun olmak için hiçbir sebebe malik olmadığı hakkındaki Türk düşüncesine uymaktadır."

BALKANLARDAKİ MÜLA - KATLAR

Taymıs gazetesi şunları yaz - maktadır:

İngilterenin Ankara büyük el - çisi Hugessen, Sarıçoğlunu ziya - ret ettikten sonra İstanbula git - miştir. İngiliz büyük elçisinin Sa - raçoğlu ile bu görüşmesi Roman - yava Alman kut'aların gönderil - mesindenberi ilk görüşmeleridir. İngilterenin Sofya elçisi Rendell de İstanbula gelmiştir. İngiltere - nin Türkiye elçisi ile görüşecek - tir. İngilterenin Belgrad elçisi de, Türkiye'deki İngiliz sefiri ile gö - rüşecektir."

İTALYAN GÖZİLE BALKANLAR

Stefani ajansının bildirdiğine göre, Bulgar siyasi mahfilleri, Türkiye ve Yunanistanın menfa - atleri hilâfına olarak İngiltere ta - raftarı siyaset gütmekte oldukları Balkanlarda inkişaf etmekte bu - lunan vaziyeti endişe etmeksizin takip etmektedir. Balkan devlet - leri nezdindeki İngiliz elçileri ilk toplantılarını yapmışlardır. (Hal - buki, Taymıs böyle bir toplantı - nın aslısız olduğunu bildirmekte - dir.)"

Stefani ajansı şu cümleyi de ilâ - ve ediyor:

«Türkiye ile Yunanistan, bir dünyanın yıkılışı olup yeni bir hayatın doğmakta olduğunu he - nüz farkına varamamışlardır."

Bu cümle, bittabi bizim için sa - dece bir tebessüme vesile verir."

YUNANİSTAN TAZYİK EDİLMEDİ Mİ?

Röyterin Kahirede öğrendiğine göre, Kahiredeki resmi Yunan ma - kamları, mihver devletlerinin Yun - anistanı bazı taleplerde bu - lundukları hakkındaki haberlere inanmamaktadırlar. Yunanistanın Kahire elçisi şu sözleri söylemiştir:

«Hiçbir seyden bahsedildiğini is - tîdim. Bu haberin doğru ola - bileceğine inanmamaktayım."

ROMANYADA NELER OLUYOR?

Alman ajansının bildirdiğine göre, Bükres, dünden itibaren, ge - celeri kararlıkla kalacaktır. Bü - tün evler ve nakil vasıtaları saat 24 den sabaha kadar ışıklarını ka - patacaktır. 24 den sonra tramvay - lar işlemeyecektir."

ROMANYANIN TEKZİPLERİ

Romanya ajansı, Alman deniz - altı gemilerinin Köstenceye nak - ledildiği hakkındaki haberleri tek - zip etmektedir. Aynı ajans, Al - man bombardıman filolarının Ga - latzda bulunduğu ve Karadenizde bir Alman deniz üssü tesis oluna - cağı hakkındaki haberleri de tek - zip etmektedir."

İSPANYADAKİ HAREKETLER

Alman S. S. kı'aları ve polis idaresi sefi Himmler, yanında Al - man elçisi olduğu halde Madrid'e gelmiştir. Himmler, General Fran -

Londranın merkezin - de hasar var

(1 inci sahifeden devam)

mintakasına ve merkezi İngilte - reyeye tevcih edilmmiştir. Bu hücum - lar, günes battıktan biraz sonra başlamıştır."

Londra karşı yapılan hücum - lar, sabahleyin sona ermiş ise de merkezi İngiltereye karşı yapı - lan hücumlar uzun müddet devam etmemiştir."

Londra mintakasında birçok binalar, hasara uğramıştır. Birkaç vangın çıkmıştır. Birkaç ölü ve varah vardır."

Merkezi İngiltereye karşı yapı - lan hücumlar, bilhassa bir şehir üzerine tektip edilmmiştir. Bununla beraber memleketin bu kısmının bazı mahiyelerine de bombalar atıl - mıştır. Evler, mektepler ve ticare - theaneler hasara uğramıştır. Bir - kac yangın çıkmıştır. Bir iki ölü ve yaralı vardır."

Diğer birçok mintakalarda fa - sılah veya münferit taarruzlar es - nasında bombalar atılmıştır. Bu ta - arruzların ekserisi hasaratı intaç etmemiş ise de bazı mahiyelerde bir takım evler hasara uğramıştır. Bütün bu mintakalarda varılan - ların miktarı fazla değildir. An - cak birkaç kişi telef olmuştur."

Her tarafta iftayı servisleri, mü - kemmel ve seri bir surette işle - mistir."

Dün düşmanın yedi avcı tayya - resi tahrir edilmiştir. Üc İngiliz avcı tayyaresi zayı olmuş ise de pilotları sağ ve salimdir."

Türkiyenin kararı kat'idir

(1 inci sahifeden devam)

şarkıye yapılabilecek bir Al - man akını gittikçe daha şüp - heli gözükmemtedir."

Türkiyeden gelen haberler, böyle bir Alman akını hakkın - daki şüpheleri büsbütün arttır - maktadır."

İstanbuldan Suriyeye ve Fi - listin yöliie Kahireye bir se - yahat yapan Röyterin muha - biri su dikkate değer iki hâ - diseye işaret etmektedir:

1— Emniyetine bir tecavüz vuku bulunduğu takdirde Tür - kiyenin mukavemet etmek hakkında aldığı kat'i karar."

2— Arazi icabı, Anadolu'dan gecenin bilhassa kışın hak - katen imkânsız olmasdır."

Atatürk, garp devletlerin - den az motörlü cüzütam bu - lundurması ihtimaline karşı Türk ordusu için stratejik yol - lar inşa ettirmiş, aynı zaman - da bir düşman ileri hareketini kolaylaştıracak yolları işe bile yapmamıştır."

«Gazette Egyptienne» di - vor ki:

Almanlar Türkiyeden geç - meğe teşebbüs ederlerse yol - larında petrol bulamayacak - lardır. Buna mukabil az yi - yecek ve cephaneye bulacaklar - dır. Halbuki Almanyadan yi - yecek göndermek beser kuv - vetinin fevkinde bir hareket - tir. Çünkü Tuna nehri birçok kıs avları donar."

Türkiye ve Yunanistanın va - ziyetinde ümitsizlik yoktur ve eğer müttelit kalırlarsa, Al - manyanın dünyanın bu kısmı için tasavvur ettiği plânları hepsini muvaffakiyetsizlikle neticelendirebileceklerdir."

konun aksam yemeği davetinde bulunmuş ve görüşmüştür."

İspanya Hariciye Nazırı Suner de Himleri kabul etmiş ve ken - disile uzun bir görüşmede bulun - muştur."

General Franko, birçok Alman ve İtalyan ileri gelen şahsiyetle - rine nişan vermiştir. İspanyanın hava müsteharı yanında mütehas - sıslar olduğu halde Almanyaya git - miştir. Diğer taraftan İngiltere - nin İspanya sefiri de Franko ile bir görüşme yapmıştır."

RUZVELT TEKRAR SEÇİLECEK

Amerikada yeni Reiscumhur in - titabı için hazırlıkları ilerliyor. 5 ikincitesinde yapılacak olan in - titapta, Ruzveltin tekrar büyük bir ekseriyetle Reiscumhurluğa seçileceği cak kat'i olarak ümit e - dilmektedir. Şimdiden yapılan bazı yoklamalar bunu göstermiş - tir."

MUHAREBE VAZİYETİ

Uzun menzilli İngiliz topları dün sabah en şiddetli bombardı - manını yapmış. Manşın karşı sa - hilleri mütemadiyen dövülmüştür. Alman topcusu da mukabele et - miştir. Bu topçu düellosu iki saat sürmüştür. İngilterede hasar ga - yet ehemmiyetsizdir. Yalnız Al - man obüslerinin düştüğü munta - kada canlar kırılmıştır. İngiliz bombardıman tayyareleri, Manş sahillerindeki Alman top mevzi - lerine şiddetli bir hücum yapmış - tir. Yüzlerce bomba atılmıştır."

Dün İngiltere üzerinde 7 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Alman - ların dün İngiltereye yaptıkları hava akınlarında hasar ehemmi - yetli değildir."

HİKAYE

Saadetim avuçlarında!

Yazan: REŞAT FEYZİ

Refik Kâşif tam on senedir ısrar - la muhafaza ettiği bir kanaatini, artık değiştirmeye mecbur olmuş - tu. O:

— İnsan ilk gençlik çağını, yani hissi ve hayali devreyi atlattıktan sonra, bir daha âşk olmaz.. Âşk olmak, olgun ve akli başında bir insan için nekadar çocukça bir ha - reket, ne gülünce bir haldir, derdi..

Herkes gibi, Refik Kâşif de, ilk gençlik senelerinde sevdi ve sevil - di, vandı, tutuştu. Bir takım de - lilik hareketleri yaptı. Bütün bun - lar, delikanlı 25 yaşını bitirirken hitama ermiş, yani, perde kapan - mıştı. Gecen bu son on yıl içinde eski günleri hatırladıkça güler, a - deta, kendinden utanırdı:

— Nasıl yapmışım, onları yapan ben mi imişim, diye keğdi kendine sorardı."

Refik Kâşif, şimdi 35 inde idi. Sıhhati yerinde, yakışıklı, iyi ka - zanan, ne's'ell, zeki bir adamdı. Bütün bunların hepsinin üstünde bekardı. Bekâr bir insanın dünya - yı görüşünü tasavvur ediyor mu - sunuz?

Her sevin alay tarafında idi.. Genç adamın hayatı sevir, iste bu sonbaharda yeni bir mecraya doğ - ru yol almğa başlamıştı. Refik Kâşif, ruhunda, benliğinde bir ta - kım değişiklikler hissediyor, eski ne's'inin kaybolduğunu fark e - diyordu."

Hayat ne acayıp! Refik Kâşif, tam on sene sonra, tekrar çocuklaşmış, toplanmış, his ve havallere kapılmıştı."

Yasayış tarzı bile değişmiş, iti - vatları, zevkleri baskılaşmıştı."

Genç avukat bir kadını seviyor - du. Her zaman olduğu gibi, bu kadını alman münasebeti de ge - cici bir macera ve herhangi bir e - ğleñce tarzında başlamıştı. Aradan haftalar, aylar geçti. Genç adam, artık, bu kadından sadece hos - lanmadığını, fazla olarak, onu se - vdiğini anladı. Çünkü, Güzin, avu - katın günlük meseleleri arasına karışmıştı. Onu düşünür, Güzi - nin havali, saçları, gözlerinin ma - vililiği, kırıklıklarının gölgesi, ağız, gülüşleri; vuvurak omuzları, ince, ucu kalkık burunu her şeyi, daima karşısında duruyordu."

Bazı geceler uyuyamaz. Güzinin en harikulade hareketlerini, jest - lerini, konusunu hatırlar, karyo - lasından fırlar, pencerenin önüne oturarak, saatlerce sigara içerdı."

Refik Kâşif, Güzini çılgın gibi seviyordu. Güzin de sevicecek ka - dındı. En hissiz bir erkek, onu gördüğü vakit, asla lâkavt kala - mazdı. Onda avrı bir mana, ayrı bir calâki ve züzzellik vardı."

Günlerce düşündükten sonra, Refik Kâşif hayatının derin bir u - curuma doğru sürüklediğini fark etti. Onsuz yaşamak imkânı yok - tu. Her an, her dakika, her gün onunla beraber olmak istiyordu."

Refik, her şeyi düşünmüştü. Yalnız, bir nokta hatırlama gelmemişti. Se - nin yüzüne bakacak halde değilm. Benim kaydım, sade, Darülaceze - nin sokağı brakılmış çocuklar def - terinde bulunabilir. Anam kim?.. Bilmiyorum... Babam kim?.. Bil - miyorum... Beni affet... Seni uzun zaman vâlanlarla avuttum. Beni artık arama.. İztırabın bünkür, çok büyük... Sana acıyorum. Ne ya - pıyım?..

Allaha ısmarladık Canıkm!

Çocuk mangalda yanarak öldü

Şişlide Recep İlyas apartmanı kapıcısı Mehmet Bayramın oğlu 1,5 yaşında Yılmaz iki gün evvel elde edildikleri mangal üzerine düsmüş ve ateşteki yemek tence - resi üzerine devrilerle haşlan - mıştı."

Zavallı yavrucak kaldırıldığı Şişli çocuk hastanesinde bu sa - bah ölmüştür. Hâdisede ana ve ba - basının ihmali, me's'uliyeti olup olmadığı araştırılmaktadır."

YEMEK TENCERESİNDE HAŞLANDI

Sirkecede Salkımsöğüt caddesi - nde 14 numarada mukim Avram o - ğlu İsak da dün öğleden sonra o - dadı yemek tencerisinin üzerine düşüp hasırlarak hastaneye kal - dırılmıştır."

SICAK SU İLE HAŞLANDI

Merdivenköyünde oturan Ah - medin 3 yaşındaki çocuğu Hüsey - nin üzerine de mangaldaki sıcak sular dökülmüştür. Yaralı çocuk Haydarpaşa nümune hastanesine kaldırılmıştır."

Mussolini manevrada bulundu

(1 inci sahifeden devam)

Duce, Lombardis ve Bergamo pıvade fırkalarını teftiş etmiş ve müteakiben Bersaglieri'ler'n ma - nevalarında hazır bulunmuştur."

ZAYİ — Erzincan nüfus me - murlugundan almış olduğum nü - fus tezkeremi zayı ettim. Yenisini çıkartacağımın eskisinin hükmi - ni olmağı ilân olumur. Tevfik Özbilin

İstiyordu ki, Güzin, daima yanında olsun..

Bu, aşkın ve kıskancılığın hum - maları idi.

Bir gün karar verdi. Güzinle ev - lenecekti."

Bir akşam, Taksim gazinosunda, karşılıklı yemek yiyorlardı. Refik Kâşif, muztarip bir sesle:

— Benden uzak ve ayrı kaldığın saatlerin, günlerin azabına daha fazla tahammül edemeyeceğim, de

Meşrutiyetten Mondros müterakesine kadar PERDE ARKASINDA OYNAYANLAR?

Yazan: İskender F. SERTELLİ

No. 7

Halk, Şeyhülislam Musa Kâzım Efendiye farmason gözüle bakıyordu!

İbrahim paşa kabinesinde tecrübeli ihlâf edenlerden biri de Maarif Nazırı Babanzade İsmail Hakkı Beyin mevcudiyeti idi.

Babanzade İsmail Hakkı Bey çok dürüst bir adamdı; baskalarının beyni, baskalarının görüşü ile hareket edecek karakterde değildi.

Mahmud Şevket paşa

di. Daha aradan bir ay bile geçmemişken, istifaya hazırlanmıştı. İsmail Hakkı Bey bir fikir a-
çmıştı. İdare adamı olamazdı. Bilhassa böyle birbirine zıt şahsiyetlerin bir arada toplanmış kabinede çalışamazdı. Maarifte hür ve müstakil kaabilseydi, belki müfide olabilecek ve belki de Avrupai bir ıslahatı yapabilecekti. Fakat, perde arkasında rol alanlara âlet olamayacağını anlamıştı.

Farmason Şeyhülislam

İbrahim paşa kabinesinde, bazı Avrupalıların «Entesan Şeyhülislam!» adını verdikleri hakikaten entesan tiplerden biri de Şeyhülislam Musa Kâzım Efendi idi. Haluk, sakin, samimi görünüldü. Onun için zeki derlerdi. Uzağı gören kabiliyeti hepsinden çoktur derlerdi. Maliye nazırı Cavid Bey, kendinden bahsederken:

«Musa Kâzım Efendinin zekâsı muayyen meseleler üzerinde işliyor. Umumî görüş ve ihatâsı çok dardır!» dermiş.

Cavid Beyin, Musa Kâzım Efendi hakkında verdiği bu hüküm bir dereceye kadar - hâdisatın seyri-ne bakılırsa - doğru sayılabilir. Zira, Musa Kâzım Efendi kadar bu kabineye intabak etmiş kimse yoktu. İttihadçılar, bu uysal Şeyhülislâma her istediğini yaptırıyordu. Merhumun, İttihadçılar e-
linde sarıklı bir kukladan farkı yoktu.

Üstelik, halk, ona uysallığından başka sövle bir damga da basmıştı:

«Farmason Şeyhülislam...»
«Musa Kâzım Efendi hakikaten - diğer mesai arkadaşları gibi - mason olmuş muydu?»

Bu ciheti bilmiyoruz. araştırmaya lüzum görmüyoruz. Hâdiseler objektif mahiyette tesbite çalıştığımız için bu nokta üzerinde fazla duracak değiliz. Ancak, müslüman bir devletin başında bulunan bir Şeyhülislâmın mason olması edva tarihinde görülmüş bir hâdise değildir. Bu itibarla halkın merakını tahrik eden farmasonluk keyfiyeti, Musa Kâzım Efendinin mesihat makamında bulunmasıyla ehemmiyet kesbediyor - du.

Fenerde Rum patrikhanesinde vaulan bir toplantıda bile, Şeyhülislâmın mason olması rivayeti bir hayli tetkik ve münakaşa mevzuu olup dururken, günün birinde bu devrin tarihini vazarlar süphe yok ki, Musa Kâzım Efendinin mason olup olmaması noktasında duracaklar ve bunu müsbet veya menfi bir şekilde tesbit edeceklerdir.

Biz burada sadece halk arasında dolayan ve hakikate vakın bir iddia ile masonluğu ileri sürülen bu Şeyhülislâmın uzun müddet, mason arkadaşlarıyla nasıl anlaşabildiğine isaret etmek istiyoruz.

Beyrutta intisar eden Arabca (Elâhrar) gazetesinin bir nüshasında şöyle bir hikâye vardır: «Mazul ser'iye hâkimlerinden zeki bir adam, nasılsa, masonluğun bir iki isaretini öğrenmeğe muvaffak oluyor. Mesihat dairesine giderek, Musa Kâzım Efendive derdini anlatırken «Birader» isaretini verir ve işi derhal hallediliyor, terfiyen başka bir memuriyete tavin ediliyor...»

Bunun gibi, halk diline düşen bir çok dedikodular vardı. İşte, İbrahim Hakkı Paşa kabinesindeki Şeyhülislâm böyle bir şahsiyetti. Yani Avrupalı bir muharririn dediği gibi, entesan bir adamdı.

Bundan sonra Adliye Nazırı ve Şûraya devlet reisi Necmeddin Molla Bey, Evkaf Nazırı Hayri Bey, Orman ve Ziraat Nazırı Mavrokordato Efendi geliyordu.

Bu zevat da hemen hemen nevî şahsına münhasır şahsiyetlerdi. Bu arada Hayri Efendinin Evkaf - Evkaf hanları gibi - bazı hayırlı işlere teşebbüs ettiği görülmüyordu. Maamafih bütün bunlar, İbrahim Hakkı Paşa kabinesinin müteacib olduğu ve memleketin iyi idare edildiği dâvasında hiç bir zaman şüphe ve teerrüd hatât emniyetsizlik hudutlarından bir adım bile ileri geçmiş değildi.

Hele âyandan Orman ve Ziraat Nezaretine getirilen Mavrokordato cenarları pek ömür bir adamdı. (İttihad ve Terakki) rüesasından her hangi birinin tavsiyesiyle kendisine müraacaat edenleri derhal memuriyete kayırlı ve rivayete göre bu tavsiyeler eğer mühim şahsiyetlerden gelmiş ise, zarfı açılmıyazı görüldü zaman, bu imza karşısında bir vaz'ı ihtiram alırdı. Bunun icindir ki, kendisine, maiyetindeki memurlar: «İnzava selâm veren nazır!» adını vermişlerdi.

(Devamı var)

ASKERLİK İŞLERİ

Beyoğlu yabancı askerlik subesinden:

1 — Beşiktaş ve Beyoğlu kazaları dahilinde bulunan yabancıların 336 uların 25 Eylül 940 da sona eren son yoklamaları sırasında müraacaat etmiş yüzlerce ehliyetnamelilerin 1/2 inci teşrin 940 da sevketen geri kalmamak için derhal gubemize müraacaat etmeleri.

2 — Yine bu bölgede oturan yabancı ihtiyat erattan şimdiye kadar yoklamalarını yaptırmamış olanlarında 3899 numarah kanunu mucibince ceza görmemeleri için bu ay içinde beher mehal subeye müraacaat ederek yoklamalarını yaptırmaları ilân olunur.

Bomboş şehirde neler gördüm, neler duydum?

(1 inci sahifeden devam)

bin 596 kişiden ibaret olduğu öğrenilmiştir. Bu suretle Ankara nüfusu 5 yılda 32.324 kişi artmıştır.

Sayınım dün ilk defa Ankara bitirmiş; sayım saat 12.20 de neticelenmiştir. İkinciği İstanbul, üçüncüğü de İzmir kazanmıştır.

Sayınım İstanbulda nasıl geçtiğini takip eden muharririmiz bu tarihi günün tafsilâtını şu suretle anlatmaktadır:

Saat sabahın yedi buçuk... Vilâyet sayım merkez büfesinde ayrılan eski umumî meclis salonunun telefonu acı acı çaldı. Büro azasından belediye zabıta ve muamelât müdürü B. Zühürlü bu buçuk oğlu:

— Bu ilk telefon...

Diye kombineyi hissedilir bir heyecanla eline aldı. Küçük bir muhavereden sonra âleti yerine korkunç yine aynı heyecanla bize döndü:

«İrtibat şefi bildiriyor... İstan-

bulun on iki kâzında da sayım başlamıştır arkadaşlar... On beş dakikadanberi on iki bin memur her tarafta faaliyete geçmiş bulunuyor... Haydi hayırlı olsun!»

— Hayırlı olsun!..

B. Zühürlü henüz son cümlesini bitirip yreine oturmamıştı ki küçük zil koca salonu çınlatarak telcar ötti. Bu ikinci telefon Beykoz kaymakamının dâvâsıydı. Kaymakam; memurları Akba - ba ve civarı köylerine götürerek kamyonların Yuşa tepesi yolunda çamurlara saplandığını haber veriyor ve işi geciktirmek için atlarla köylere göndermeğe mecbur kaldığını bildiriyordu.

Sayım gününün bu ikinci raporu vukuat defterine kaydedilirken zil yine çaldı ve arkasından bir bir daha... Telefon durmadan işliyor, haberler, raporlar birbirini takip ediyor - du:

İLK RAPORLAR

«Burası Rumelikavâğı Deniz çok şiddetli. Fırtınadan sayım motorleri müşkülâtla gidebiliyor. Boğazdan yalnız bir vapur içeri girdi. Bu da Zonguldaktan gelen Ügen... Büyükdereye sayım yapıldı!»

«Beyoğludaki ekseri apartmanların kapıları kapalı... Kapılara akşamdan tenbih edilmediği için açık bırakılmamış!»

«Kadıköyünde Altıyol ağzında vesikası birini yakaladık. Koluna beyaz bir sargı geçirmiş; kendine kontrol memuru süsü veriyor. İsmi Ka - rebetmiş!»

«İzinsiz sokaka çık - tığı için 25 lira ceza kesiniz. Sahte bant kullanmaktan da müddeiumumi - liğe teslim ediniz!»

«Avrupa ekspresi şimdî, geldi. Yalnız üç yolcu getirdi. İstasyon büfesinde sayımın sonunu bekleyecekler değil mi?»

DOĞAN VE ÖLENLERLE HASTALANANLAR

Artık faaliyet hızzamını ve on da - lıkta içinde hummalı bir şekil almıştı. Büronun telefonu hiç durmadan işlerken aşağı kattaki kalem ve irtibat odalarına konulup her biri birer kazaya bağlanmış olan 12 telefon da mütemadiyen çalışıyor ve irtibat memurları aldıkları raporları yukarıya getiriyorlardı. Bu ara tarih günün ilk doğum vak'ası bildiriliyordu.

Sirkedice Ebussuut caddesinde 74 numaralı evde oturan kolacı Davud karısı Roza saat 745 de bir erkek çocuğu dünyaya getirmişti.

Saat 8 de iki meşut hâdise daha öğrenildi:

Fatihde Babahasan mahallesinde teğmen B. Mustafa ile Beşiktaşta Kazan sokagında 12 numarada mukim

üst teğmen B. Doğanın refikaları birer kız doğurmuşlar ve bu uğurlu yavrulara «İknur Sayın» ile «Saime Sayın» adları verilmişti.

Biraz sonra günün ilk «hastalık» ve «ölüm» raporları geldi:

Haydarpaşada Çayırönü sokagında 51 numaralı evde oturan Hikmet is - minde bir Byanın kanser ameliyatı geçirdiği sol memesindeki yara dikileri açılıp kanadığından imdadı sıhhi otomobili ile Haydarpaşa müneme hastanesine kaldırılmıştı. Kuşilinde Şemsetap sokagında 2 numarada bulunan bir hasta da ağırlaştığından doktor çağırılmıştı. Bu ara Yedikuledeki Ermeni hastanesinde ve Beşiktaşta Abbaspaşa mahallesinde iki ölüm vak'ası olmuştu.

VEŞİKASIZ İSTATİSTİK ŞEFİ!

Diye kombineyi hissedilir bir heyecanla eline aldı. Küçük bir muhavereden sonra âleti yerine korkunç yine aynı heyecanla bize döndü:

«İrtibat şefi bildiriyor... İstan-

bulun on iki kâzında da sayım başlamıştır arkadaşlar... On beş dakikadanberi on iki bin memur her tarafta faaliyete geçmiş bulunuyor... Haydi hayırlı olsun!»

— Hayırlı olsun!..

B. Zühürlü henüz son cümlesini bitirip yreine oturmamıştı ki küçük zil koca salonu çınlatarak telcar ötti. Bu ikinci telefon Beykoz kaymakamının dâvâsıydı. Kaymakam; memurları Akba - ba ve civarı köylerine götürerek kamyonların Yuşa tepesi yolunda çamurlara saplandığını haber veriyor ve işi geciktirmek için atlarla köylere göndermeğe mecbur kaldığını bildiriyordu.

Sayım gününün bu ikinci raporu vukuat defterine kaydedilirken zil yine çaldı ve arkasından bir bir daha... Telefon durmadan işliyor, haberler, raporlar birbirini takip ediyor - du:

«Burası Rumelikavâğı Deniz çok şiddetli. Fırtınadan sayım motorleri müşkülâtla gidebiliyor. Boğazdan yalnız bir vapur içeri girdi. Bu da Zonguldaktan gelen Ügen... Büyükdereye sayım yapıldı!»

«Beyoğludaki ekseri apartmanların kapıları kapalı... Kapılara akşamdan tenbih edilmediği için açık bırakılmamış!»

«Kadıköyünde Altıyol ağzında vesikası birini yakaladık. Koluna beyaz bir sargı geçirmiş; kendine kontrol memuru süsü veriyor. İsmi Ka - rebetmiş!»

«İzinsiz sokaka çık - tığı için 25 lira ceza kesiniz. Sahte bant kullanmaktan da müddeiumumi - liğe teslim ediniz!»

«Avrupa ekspresi şimdî, geldi. Yalnız üç yolcu getirdi. İstasyon büfesinde sayımın sonunu bekleyecekler değil mi?»

«İzinsiz sokaka çık - tığı için 25 lira ceza kesiniz. Sahte bant kullanmaktan da müddeiumumi - liğe teslim ediniz!»

«Avrupa ekspresi şimdî, geldi. Yalnız üç yolcu getirdi. İstasyon büfesinde sayımın sonunu bekleyecekler değil mi?»

MEZARLIKTA YATANLAR!

Buradaki küçük bir tevakküftah sonra arabamız tekrar sessiz yollara daldı. Karagürümük, Edirnekapi ta - mamen bugün bir vaziyette idi. Hatta ne evlerde bir hareket, ne pencere önlerinde tek bir baş görünüyordu. Yalnız yemyeşil tretuvarların boyunca, tramvay caddesinin ortasında bir kaç ev kedisi miskin miskin dola - şıyır, ileride meydana boş bulmuş üç dört serseri köpek tramvaylardan, otomobillerden kurtulmuş olmanın evridiği bir serbesti ve sevinçle oynuyorlardı.

Edirnekapından sur dışına çıkarken soğurumüz keskin bir korna çaldı. Buna nereden ve nasıl geldikleri belli olmayan bir sürü manda humurdanarak cevap verdiler. Mezarlığın sağ tarafındaki ana yola kayıtsızca yatmış hayvanlar; alışıkları sükkunetten ürkmüş gibi siyah vücutlarını toparlayarak mezarların arasına dağıldılar.

Biz bunlara hayretle bakışıp sa - hiplerini ararken mezar taşlarının arasına yer yer siyah keçe ve hasır - lardan üç köşe çadırlar gördük. Bun - ların her birinde birkaç insan bulunuyordu. Köylü kıyafetinde olan, a - ralarında bir iki ihtiyar kadın da bu - lunan mezarlık sakinleri biz durunca yerlerinden doğruldular. Arabalarile şehre kömür getirdiklerini sayım için mezarlıkta gecelediklerini söylediler. Bunlar kömür dolu arabalarını iç yola çekmişler, manları da kendi haline bırakıp -lelecele yaptıkları muvakkat ikametgâhlarında geceyi geçirmiş - lerdi. Sayımın sonuna kadar da me - zarlıkta ahret sakinleri ile başbaşa oturacaklardı. Mezarlığın Otakçılara kıvrılan köşesinde bir garip ika - metgâhla daha karşılaştık:

İki mezar taşının üstüne eski bir hasır; tente gibi çekilerek sadece yağ - mordan korunacak bir yer yapılmıştı. Siyah servillerle mezarların arasın - da bu hasırın altında üstü başı pejmürde, saç sakalı birbirine karışmış 35 - 40 yaşlarında bir zavallı oturuyor, melul melul düşünüyordu. Bizi gö - rünce doğruldu. Galiba sayım memuru sanmıştı. Ağır ağır yanımıza geldi. Sabah rüzgârının soğuğu ve çiseleyen yağmurun altında tiritir titreyordu. O - muzların kısıp ellerini hafif hafif u - şuşturarak yılların iztirabını taşıyan bitkin bir sesle:

«Adım Ahmet. Dedi. Ahmet Kay - gusuz... Dün beş parasız hapisten çıktım. Yol inşaatında çalışmağa Tra - kya gideceğim. Fakat açık, yorgunluk dizlerimde derman bırakmadı. Mezarlığın arasına düştüm kalmışım.»

Sonra titreyen elini gerideki köylü çadırlarına çevirerek ağır ağır ilâve etti:

«Allah böyle bir günde kimseyi yuvaya, parasız bırakmasın!.. Bere - ket köylüler halime acıdılar, ekmek, zeytin verdiler. Şu hasır da hediye ettiler. Üstümü örtüyor diyel!»

Ahmet Kaygusuz susmuştu. Ona birkaç para verip Eyüp yoluna kıvrı - lırken B. Falk: «Hayat bul...» diye teessürle mırıldandı. Onünden geçti - ğimiz bir evin açık penceresinden ta - san şen bir gramofonun kıvrak nağ - meleri sanki ona cevap verdiler:

«Vur patlasın!.. Çal oynasın bu hayat böyle geçer!»

DİĞER SEMTLERDE

Saat 10 olmuştu. Eyüp, Fener, Ba - lat, Cibali caddesinde de vazifedar memurların başka hiçbir kimse bu - lunmuyor, koca Halic bugün daha sessiz, ölgün duruyordu. Rast gelip izahat aldığımız memurlar ekseri ma - hallelerde sayımın bittiğini birkaç yer kaldığını söylediler. Büroya gel - dikimiz zaman yeni doğum ve ölüm vak'alarını öğrendik:

Çarşıkapıda berber Mustafanın 6,5 aylık bir oğlu doğmuş fakat ölmüştü. Büyükdereye İzabada ve Ekonomidis ile Tarabyada Hüseyin, Beyoğlunda Murat da ölmüştü.

Saat 11 de Beşiktaş - Bebek yolile Yeniköy ve oradan Maslak istika - metinde Beyoğluna gittik. İstanbul taraflı gibi Boğaziçi de sessizdi. Şişli - den sonra Harbiye - Taksim ve İstik - lâl caddesi genç, yaşlı memurlarla dolmuştu. Hepsi erkenden muntka - larını bitirmiş diğer arkadaşlarını bek - liyerek doluyorlardı. Galatada apart - manlar penceresinden gözlerini boş caddelere dikmiş, balkonlara çıkmış kadınlar, çocuklar topa intizar edi - yorlardı. Tekrar büroya geldikimiz za - man bu intizarın daha uzun sürece - ğini öğrendik. Çünkü saat 12 olduğu halde yalnız Bakırköy ve limanda sa - at 11 i 25 geçe sayımın bittiği bildiril - mişti. Nihayet telefonlar birbiri ar -

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma,

Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde üç kaşe alı nabilir. Takliflerinden sakınınız. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Muhammen bedeli 160.000 (yüz altmış bin lira) lira olan 1000 ton reza - yağı 5/12/1940 persembesini günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 9250 (Dokuz bin iki yüz elli) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Sartnameler 200 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılabilir. (10035)

İstanbul Asliye Birinci Ticaret Mahkemesinden

Türk Ticaret Bankası Bolu şubesin - den namına muharrer ve mezkûr ban - kanın İstanbul şubesine ödenmesi lâzım gelen 200 lira tediye 27/10/939 tarih ve 204555/350 No. lu çekin zayi olduğundan bahisle iptaline karar ve - rilmesi Boluda Kanaat mağazası şü - resine karar verileceği ifân olunur.

Büyük Türk Şereksizi HACİ BEKİR Anadoludan İstanbula geldi ve hakiki Türk şekerini icad ederek dünyanın her köşesine nam verdi.

ALİ MUHİDDİN HACİ BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beşiktaş, Karaköy, Kadıköy. Siparişleri Ticarethanenin Merkezi olan Bahçekapıdaki mağaza kabul eder.

Kelepir küçük bir Demir Kasa

Satın alınacaktır. (Kasa) rumu - zle 176 posta kutusu adresine yazılması.

Şahibi ve neşriyatı idare eden Baş muharriri ETEM İZZET-BENİCE Son Telgraf Matbaası

kasına «bitti» haberini vermeğe baş - ladılar.

PAKOLA!

Sayım Üsküdar'da saat 12,45 de, Kadıköyünde 12,50 de Eyüpte 12,55 de, Beyoğlunda 13 de, Beykozda 13,10 da, Sarıyerde 13,25 de, Beşiktaşta 13,45 de bitmiştir. Fakat bir türlü Emni - nünden haber gelmiyordu. Nüfus ke - sıf olan bu kaza; kaymakamı B. Ağa - hın bütün gayretine rağmen geçen sa - yında olduğu gibi en sona kalıyordu. Nihayet saat 13,55 de netice alındı ve Vali B. Lütfi Kırdar vilâyetteki ma - kamından telefondu açarak merkez ku - mandanlığına:

«Heybeli sayım bitti» cümle - rini söyledi. Bu top atılmasını bildi - ren parola idi. Aradan birkaç dakika bile geçmemişti ki şehrin 7 yerinden atılan toplar muvakkat mahpusiyetin bittiğini bildiriyor ve halk sokaklara akın ederken herkes birbirine merakla soruyordu:

«Acaba kaç kişiyiz... 20 milyon geçtik mi?»

HALÜK CEMAL

Gayet hassas ve dakiktirler.

Umumi Acentaları:

İstanbul, Kutlu Han 1/4.

Satıs mağazaları:

ANADOLUPAZARI, Sirkeci.

Zafer Ticarethanesi, Eminönü.

A. Baroçci, Sultanhamam.

Y. Panciris ve Savaidis, Karaköy.

Alberto ASSANTE, İstiklal cad.

desi.

Şehir tiyatrosu
İSTİKLAL CADDESİNDE
KOMEDİ KİŞİMLERİ
Bu akşam saat 20.30
YALİ UŞAĞI

Şehri nher tarafına otobüs temin edilmiştir.

MAZON MEYVA TUZU

Müferrih ve midevidir

Görülüyor ki, gerek Anadolu ve gerek Rumeli askeri kumandan - larından birçokları şehit düştüler.

Bilhassa, Anadolu beyleri daha ziyade telefat vermişlerdi.

Çünkü Anadolu askeri her se - ferde olduğu gibi Çaldıranda da bozulmadan düşmana karşı koy - mustu.

Lâkin, bütün zayıflarımıza na - zaran düşman ordusunda da hemen hiç kimse kalmamıştı.

Şah İsmail bile iki yerinden ya - ralı olarak güçhal ile kaçabilmiş - ti. Şah İsmail payitahtı olan Teb - rize perisan bir halde girmeğe ce - sarat edemedi. İran içlerine doğru firar etti.

Şah İsmailin bütün ordugâhı, hazinesi, levazımı ve Şahın ha - remleri zaptolundu. Pek çok esir alındı.

Şah İsmailin kumandanlarından Rüstem han bizim tarafa geçip de - halet etmişti. Yanında iki oğlu da vardı.

Fakat Yavuz gerek Rüstem hanı ve gerek oğullarını katletti. — Yavuz, Dakakin Ahmet Paşa ile Piri paşayı bir kısım askerle Sa -

fevi devletinin merkezi olan Teb - rize - gönderdi.

Bu vasıfalar Tebriz kalesi kapı - larını açtığı takdirde hiç kimsenin burnu kanamayacağını bildire cektik.

Tebriizliler, paşaların teklifini kabul etti. Bütün kale Türk paş - larının ve kuvvetlerinin istikbal ve ka - le anahtarlarını teslim ettiler.

Yavuz Sultan Selim de paşala - rın arından gelmişti. Yavuz ve Türk ordusu alkışlarla, zafer ka - sideleri okuyarak Tebrize girdiler.

Tebriz kendiliğinden teslim olduğu için hiç kimsenin burnu kanamadı.

Yavuz Sultan Selim cuma günü büyük camide cuma selâmını vaht. Namına hutbe okuttu.

Padişah camide tamire muhtac yerleri gördü. Tamirin hemen ic - rasını irade eyledi.

Yavuz, namdar ulemaya ve şa - araya iltifatta bulundu. İnsanlar verdi. Timurlenk neslinden Hü - seyin Bıkra oğlu Bediuzzaman Mirza Tebrizde hapis idi. Sultan Selim anı celbetti. Şanına lâyık elbise giydirdi. Yanna oturttu. Yemek - le, nezmete beraber bulundurd.

Yavuzun bu harekâtı halk bey -

İNKIBAZ, KAZIMSIZLIK, MİDE BULANTI ve BOZUKLUĞUNDA, BARSAX TEMBELLİĞİNDE, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINDA

Mide ve Barsakları temizler, alıştırır ve yormaz. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat!

ninde büvük tesir yapıtı. Osmanlı imparatorluğunun yeri ahhâm ile her türlü adaleti icraya kadir ol - duğunu isbat etti.

Yavuz, bilerek ve iyi düşünerek Tebrizde âdilâne ve siyasetle ha - reket etti.

Yavuz, eğer yenicilerinin ve ba - zı ümeranın isyankâr halleri ol - mamış olsaydı, Tebrizden şimala doğru hareketler Bakıya ve Şir - vana yakın olan Karabağ ovasın - da kış geçirmek bundan istifade ile Sirvan hanlığına iade etmek, Gürcistanı, Dağistan hanlıklarını dergâhı hümayuna kavıyyen rap - tetmek, baharda Tebrize avdetle ahvale göre tedbirler ittihaz eyle - mek, bütün Azerbaycanın, Kür - distanın, Irakı Arabin Türklüğe raptını temin ettikten sonra sefe - re hitam vermek niyetinde idi.

Yalnız Sirvanın, Dağistanın, Gürcistanın bize raptı, Kırım sü - varisine faik ve fermanı padişahi - ye muntazir elli altmış bin akme - sıvarıye malikiyet idi.

Yavuzun şu dâhiyane tasavvu - ru yenicileri zorbalarmın ayak di - remesile geri kalmış bulunuyordu.

Yavuz, yenicilerden korkmu -

yordu. Fakat, bu herifler icabında herşeyi altüst edebiliyorlardı. Bu sebeple idareli olmak icap edi - yordu. Yavuz da, bundan dolayı sustu.

Yavuzun emeli çok büyüktü. Dâhiyane idi. Kış Karabağda ge - çirmek için ordusunu iskandil etti.

Maksadı vazın derhal harekete geçmekti.

Lâkin asker ve ümeranın itira - zı padişah bu fikirden vazge - çirdi. Yeniciler bağırsıyorlardı.

— Sefer bitti. Düşmanın payı - tahtı zaptolundu. Düşman mahve -